

LUTERILAISEN MAAILMANLIITON JA KATOLISEN KIRKON
YHTEINEN VIRALLINEN JULKILAUSUMA ASIAKIRJASTA
"YHTEINEN JULISTUS VANHURSKAUTTAMISOPISTA"

1. Yhteisessä julistuksessa vanhurskauttamisopista (YJ) saavutettujen yhteisymmärrysten perusteella Luterilainen maailmanliitto ja Katolinen kirkko julistavat yhdessä: "Tässä julistuksessa esitetty käsitys vanhurskauttamisopista osoittaa, että luterilaisten ja katolilaisten välillä vallitsee yksimielisyys vanhurskauttamisopin perustotuksista. (YJ 40). Tämän konsensuksen perusteella Luterilainen maailmanliitto ja Katolinen kirkko julistavat yhdessä: "*Trenton kirkolliskokouksen tuomiot eivät koske luterilaisten kirkkojen tässä julistuksessa esitettyä oppia. Luterilaisten tunnustuskirjojen hylkäyslauseet eivät koske roomalaiskatolisen kirkon tässä julistuksessa esitettyä oppia.*" (YJ 41)

2. Viitaten Luterilaisen maailmanliiton päätökseen Yhteisestä julistuksesta 16.6.1998 ja Katolisen kirkon Yhteiseen julistukseen antamaan vastaukseen 25.6.1998 ja niistä molemmista nousseisiin kysymyksiin, oheinen julkilausuma (Annex) selvittää pidemmälle Yhteisessä julistuksessa saavutettua yksimielisyyttä. Näin tulee selväksi, että aiemmat molemminpuoliset oppituomiot eivät osu dialogiosapuolten opetukseen sellaisena kuin se on esitetty Yhteisessä julistuksessa.

3. Molemmat dialogiosapuolet ovat sitoutuneita jatkamaan ja syventämään vanhurskauttamisopin raamatullisten perusteiden tutkimista. Osapuolet tulevat myös edelleen etsimään yhteistä ymmärrystä vanhurskauttamisopista myös sen lisäksi mitä on käsitelty Yhteisessä julistuksessa ja lisätyssä selventävässä julkilausumassa. Saavutetun yksimielisyyden perustalta on tarpeellista jatkaa vuoropuhelua varsinkin niistä kysymyksistä, jotka mainitaan Yhteisessä julistuksessa itsessään (YJ 43) erityisesti lisäselvitystä vaativina, jotta voitaisiin saavuttaa täysi kirkollinen yhteys, ykseys erilaisuudessa, jossa jäljellä olevat erot olisi sovitettu eikä niillä enää olisi erottavaa voimaa. Luterilaiset ja katolilaiset tulevat jatkamaan ekumeenisesti ponnistelujaan yhteisessä todistuksessa tulkitakseen sanoman vanhurskauttamisesta niin, että sillä on merkitystä tämän päivän ihmisille, ja niin, että otetaan huomioon aikamme yksilölliset ja sosiaaliset huolenaiheet.

Tällä allekirjoittamisella Katolinen kirkko ja Luterilainen maailmanliitto vahvistavat Yhteisen julistuksen vanhurskauttamisopista kokonaisuudessaan

LIITE – ANNEX

1. Seuraavat selvitykset korostavat Yhteisessä julistuksessa vanhurskauttamisopista (YJ) saavutettua yksimielisyyttä vanhurskauttamisopin perustotuksista. Siten tulee selväksi, että aiemmat molemminpuoliset hylkäystuomiot eivät osu katolilaiseen ja luterilaiseen vanhurskauttamisoppiin sellaisina kuin ne esitetään Yhteisessä julistuksessa.

2. "Me tunnustamme yhdessä: Yksin armosta, uskossa Kristuksen pelastavaan työhön eikä oman ansiomme perusteella Jumala hyväksyy meidät ja me saamme Pyhän Hengen, joka uudistaa sydämemme ja varustaa ja kutsuu meidät hyviin tekoihin" (YJ 15).

A) "Me tunnustamme yhdessä, että Jumala armosta antaa ihmiselle synnit anteeksi ja samalla vapauttaa hänet synnin orjuuttavasta vallasta (...)" (YJ 22). Vanhurskauttaminen on syntien anteeksiantamista ja vanhurskaaksi tekemistä, jonka kautta Jumala "lahjoittaa Kristuksessa uuden elämän" (YJ 22). "Kun nyt

Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme, vanhurskaiksi, meillä on Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta rauha Jumalan kanssa." (Room. 5:1) "Me olemme saaneet Jumalan lapsen nimen, ja hänen lapsiaan me myös olemme" (1. Joh. 3:1). Me olemme todellisesti ja sisäisesti uudistettuja Pyhän Hengen toiminnan kautta ja pysymme aina riippuvaisina hänen työstään meissä. "Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!" (2. Kor. 5:17). Vanhurskautetut eivät tässä mielessä jää syntisiksi.

Silti olisimme väärässä, jos sanoisimme, että olemme synnittömiä (1. Joh. 1:8–10 vrt. YJ 28). "Kaikkihan me hairahdumme monin tavoin" (Jaak. 3:2). "Mutta kuka huomaa kaikki erehdyksensä? Puhdista minut rikkomuksistani, niistäkin, joita en itse näe." (Ps. 19:12). Ja kun me rukoilemme, voimme vain sanoa kuten publikaani: "Jumala, ole minulle syntiselle armollinen." (Luuk. 18:13). Tämä ilmaistaan liturgioissamme monin tavoin. Yhdessä kuulemme kehotuksen: "Synti ei siis saa hallita teidän kuolevaista ruumistanne, niin että noudatatte sen himoja" (Room. 6:12). Tämä muistuttaa meitä jatkuvasta vaarasta, joka nousee synnin voimasta ja sen toiminnasta kristityissä. Siten luterilaiset ja katolilaiset voivat yhdessä ymmärtää kristityn olevan simul iustus et peccator, huolimatta erilaisista, Yhteisen julistuksen kohdissa 29–30 ilmaistuista lähestymistavoista tähän aiheeseen.

B) Käsitettä "konkupissenssi" käytetään luterilaisella ja katolisella puolella eri merkityksessä. Luterilaisissa tunnustuskirjoissa "konkupissenssi" ymmärretään ihmisen haluna, jonka kautta ihminen etsii itseään ja jota hengellisesti ymmärretyn lain valossa pidetään syntinä. Katolisen ymmärryksen mukaan konkupissenssi on synnistä nouseva ja syntiin viettelevä taipumus, joka jää ihmisiin jopa kasteen jälkeen. Tällä kohdalla olevista eroista huolimatta luterilaisesta näkökulmasta voidaan tunnustaa, että halusta voi tulla synnin hyökkäyskohta. Synnin voimasta koko ihminen kantaa itsessään taipumusta vastustaa Jumalaa. Tämä taipumus, sekä luterilaisen että katolisen käsityksen mukaan, "ei vastaa Jumalan alkuperäistä suunnitelmaa ihmisestä" (YJ 30). Synnillä on persoonallinen luonne ja sellaisena se johtaa eroon Jumalasta. Se on vanhan ihmisen itsestä halua ja luottamuksen ja rakkauden puutetta Jumalaa kohtaan.

Kasteessa lahjoitetun pelastuksen todellisuus ja synnin voiman uhka voidaan toisaalta ilmaista sellaisella tavalla, että toisaalta korostetaan syntien anteeksian-toa ja ihmisyyden uudistusta Kristuksessa kasteen kautta tai toisaalta voidaan nähdä myös, että "vanhurskautettu ei ole vapaa synnin jatkuvasti ahdistavasta vallasta ja otteesta (ks. Room. 6: 12–14) eikä koko elämän kestävästä taistelusta vanhan ihmisen itsekkäiden halujen jumalanvastaisuutta vastaan (...)" (YJ 28).

C) Vanhurskauttaminen tapahtuu "yksin armosta" (YJ 15 ja 16), yksin uskosta, ihminen vanhurskautetaan "teoista riippumatta" (Room. 3:28, ks YJ 25). "Armo luo uskon, ei vain uskon alkaessa, vaan niin kauan kuin usko kestää" (Tuomas Akvinolainen, S.Th II/II 4,4 ad 3). Jumalan armon toiminta ei sulje pois ihmisen toimintaa: Jumala vaikuttaa kaiken, tahdon ja toteutuksen, siksi meidät on kutsuttu kilvoitteluun (ks. Fil. 2:12). "Niin pian kuin siis Pyhä Henki sanalla ja pyhillä sakramenteilla on meissä aloittanut työnsä, uudesti synnyttämisen ja luomisen, siitä seuraa varmasti, että me voimme ja meidän tulee olla Pyhän Hengen voimalla mukana vaikuttamassa..." (Yksimielisyyden ohje FC SD II, 64s; BSLK 897,37ss; TK 485).

D) Armo vanhurskautettujen yhteytenä Jumalan kanssa uskossa, toivossa ja rakkaudessa saadaan aina Jumalan pelastavasta ja uutta luovasta toiminnasta (ks. YJ 27). Silti on vanhurskautetun vastuu olla tuhmaamatta tuota armoa vaan elää siinä. Kehotus hyvien tekojen tekemiseen on kehotus uskon harjoitukseen (vrt. BSLK 197,45s;). Vanhurskautettujen hyviä tekoja on tehtävä, "siksi nimittäin, että kutsumisemme olisi luja, toisin sanoen ettemme jälleen syntiä tekemällä lankeaisi siitä" (Apol. XX, 13, BSLK 316,18–24; TK 201 viitteenä 2 Piet. 1:10. Ks. Myös FC SD IV,33; BSLK

948,9-23; TK 504) . Tässä mielessä luterilaiset ja katolilaiset voivat yhdessä ymmärtää mitä on sanottu "armon säilyttämisestä" YJ:n kohdissa 38 ja 39. Epäilemättä "mikään, mikä ihmisessä on ennen tai jälkeen uskon vapaan lahjan, ei ole vanhurskauttamisen perusta eikä ansaitse sitä" (YJ 25).

E) Vanhurskauttamisella meidät tuodaan edellytyksettömästi yhteyteen Jumalan kanssa. Tähän sisältyy lupaus ikuisesta elämästä: "Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, niin me myös nousemme kuolleista niin kuin hän" (Room. 6:5 ks. Joh. 3:36, Room. 8:17). Viimeisellä tuomiolla tuomitaan myös vanhurskautetut tekojensa mukaan (ks. Mat. 16:27; 25:31–46; Room. 2:16; 14:12; 1.Kor. 3:8; 2.Kor. 5:10 jne.). Me kohtaamme tuomion, jossa Jumala armollisella tuomiollaan hyväksyy kaiken sen, mikä elämässämme ja toiminnassamme vastaa hänen tahtoaan. Kuitenkin kaikki se, mikä elämässämme on väärää, paljastetaan, eikä se pääse ikuisen elämään. Yksimielisyyden ohje myös julistaa: "Jumalahan tahtoo ja käskää nimenomaan, että uskovien on tehtävä hyviä tekoja. Pyhä Henki saa niitä uskovissa aikaan. Kristuksen tähden Jumala hyväksyy ne ja lupaa ne runsaasti palkita sekä tässä että tulevassa elämässä." (FC SD IV, 38; TK 505). Mikä tahansa palkkio on palkkio armosta, jota meillä ei ole oikeutta vaatia.

3. Vanhurskauttamisoppi on kristillisen uskon mittatikki tai koetinkivi. Mikään oppi ei saa olla ristiriidassa tämän kriteerin kanssa. Tässä mielessä vanhurskauttamisoppi on "luovuttamaton kriteeri joka aina suuntaa kirkon kaiken opetuksen ja toiminnan Kristukseen" (YJ 18). Sellaisena sillä on totuutensa ja ainutlaatuisen merkityksensä kaikessa, mikä on yhteydessä kirkon perustavanlaatuisen trinitaariseen uskontunnustukseen. Meillä "on yhteinen tavoite tunnustaa kaikessa Kristusta, johon yksin tulee yli kaiken luottaa ainoana välittäjänä (1. Tim. 2:5–), jonka kautta Jumala Pyhässä Hengessä antaa itsensä ja uudistavat lahjansa" (YJ 18).

4. Katolisen kirkon vastauksen ei ole tarkoitus kyseenalaistaa luterilaisten synodien ja Luterilaisen maailmanliiton auktoriteettia. Katolinen kirkko ja Luterilainen maailmanliitto aloittivat dialogin ja ovat vieneet sitä eteenpäin osapuolina, joilla on yhtäläiset oikeudet ("par cum pari"). Huolimatta eri käsityksistä kirkon auktoriteetista kumpikin osapuoli kunnioittaa toisen järjestyksen mukaista prosessia opillisten päätösten saavuttamiseksi.